

23 oktober 2009: Bezoek Nationaal Park Drents-Friese Wold

Het familiepad bij het bezoekerscentrum Nationaal Park Drents-Friese Wold te Terwisscha (Appelscha)

1. Introductie

Op de grens van Zuidwest Drenthe en Zuidoost Friesland, ligt een bijzonder gebied: het Nationaal Park Drents-Friese Wold. Het is één van de grootste natuurgebieden van Nederland.

In 2000 werd ongeveer 6200 hectare bos, heide, stuifzand en beekdalgraslanden (natte gronden) aangewezen als nationaal park.

Ongeveer 2/3 deel van dit gebied is eigendom van en in beheer bij het Staatsbosbeheer.

Het bos is begin 20e eeuw aangelegd voor houtproductie en om stuifzanden vast te leggen. De natte gronden bevinden zich in het dal van de Vledder Aa en de Tilgrup. Wandelen, fietsen en paardrijden zijn de meest beoefende recreatie-activiteiten. In en om het Nationaal Park bevinden zich enige dorpen en verblijfsrecreatie complexen.

2. Bereikbaarheid

De bereikbaarheid van het park met de auto is goed door het netwerk van verharde door auto's te gebruiken wegen. Daarnaast zijn er in het gebied diverse, ook vrij liggende, fietspaden. Het regulier openbaar vervoer, de bus, is voor de bereikbaarheid van het Nationaal Park van **beperkt** belang. Weliswaar rijdt er met grote regelmaat een bus van NS stations Assen en Steenwijk naar Appelscha, maar vandaar is het nog 2,6 km naar het bezoekerscentrum.

Er zijn veel, op websites beschreven, wandelroutes. Het familiepad is er een van.

2.1 De toegangsweg voor het bezoekerscentrum en het familiepad

Aan de toegangsweg voor het bezoekerscentrum en het familiepad bevindt zich een ruime picknickplaats met diverse banken, omgeven door een wal van diverse stenen. Hierop staat niet alleen aangegeven welke dieren daar gehuisvest zijn zoals bijen en wespen, maar ook met veel andere wetenswaardigheden.

De toegangsroute naar het bezoekerscentrum

grote multifunctionele ruimte met natuurinfo

veel schriftelijke informatie

2.2 Parkeerplaatsen bij het bezoekerscentrum

Voor gebruikers van een rollator, scootmobiel of rolstoel zijn er op het parkeerterrein bij het bezoekerscentrum **afzonderlijke, grotere parkeerplaatsen** voor een auto. Deze parkeerplaatsen zijn goed bereikbaar. Grotere aantallen mensen die slecht ter been zijn en bijvoorbeeld in een busje komen, kunnen voor het bezoekerscentrum uit – en instappen.

2.3 Voorterrein van het bezoekerscentrum; de weg naar de ingang

Het voorterrein van het bezoekerscentrum is sinds eind 2007 (opnieuw) verhard, vlak en ruim. De plaats van de ingang volgt logisch uit de indeling van het terrein. Alle voorzieningen op het voorterrein zijn goed bereikbaar.

Voor het beginpunt van het familiep pad moet men even rond (laten) kijken. Aan de zijkant bevinden zich enige picknicktafels. Met enige “goede wil” kunnen ook rolstoelen/scootmobielen aanschuiven. Praktisch is de kleine picknickplaats, geschikt voor kinderen.

het voorplein

Voor rolstoelgebruikers is er een aparte aangepaste ingang (zonder drempel). Er is een bewegwijzering door middel van stoeptegels maar voor buitenstaanders is de betekenis van deze tegels onduidelijk. Mensen met een rolstoel/scootmobiel kunnen het gebouw ingaan door een zijdeur. Zij moeten daartoe eerst aanbellen waarna een baliemedewerker/-ster de deur opent en open houdt. Wij adviseren om -zolang het weer het toelaat- deze ingang als hoofdtoegang te gebruiken.

3 Het bezoekerscentrum

In het bezoekerscentrum staan enkele leenrolstoelen. Omdat het aantal bezoekers soms bijzonder groot is, is het wenselijk dat bezoekers de rolstoel telefonisch kunnen reserveren.

Indien deze mogelijkheid bestaat zou dit ook via de website bekend gemaakt kunnen worden.

Het bezoekerscentrum straalt zagezeggd rust en de geur en kleur van bos uit. Staatsbosbeheer telde in 2008 180.000 bezoekers (in 2007 172.722; in 2006 150.000). Er is een interessante expositie. Naast het bezoekerscentrum ligt café-restaurant De Bosbrasserie met dezelfde openingstijden als het bezoekerscentrum. Er is een aangepast toilet aanwezig. Hier zijn ook fietsen te huur.

4 Het familiepad

Het Staatsbosbeheer als publieke groene dienst (en ook het Nationaal park) heeft als uitgangspunt dat een breed publiek kennis moet kunnen maken met en kunnen genieten van zoveel mogelijk aspecten van natuur en landschap. Bij het bezoekerscentrum (Terwisscha 6a 8426 SJ Appelscha) is daarom in 2004 een familiepad aangelegd.

Met de aanleg van dit familiepad van 2200 meter ontstond een korte en zeer toegankelijke route. Door een wandelroute aan te bieden die ook mensen met een beperking uitnodigt zoveel mogelijk aspecten van het Drents-Friese Wold te beleven en hiervan te kunnen genieten, is de toegankelijkheid van het Nationale Park vergroot voor een brede doelgroep.

Het familiepad is volledig verhard, deels met betonplaten, deels met asfalt door een dichtbegroeid dennen- en loofbos en voert langs kinderattracties, uitlegbordjes bij uit hout gesneden dieren en een plastic groene luidspreker, onder takken verborgen, die een vogelconcert laat horen zodra iemand langs een sensor loopt. Het ommetje rond het bezoekerscentrum is voor velen geschikt zoals blinden en slechtzienden, families met kinderwagens en mensen die slecht ter been zijn.

Het familiepad

Voor doven, slechthorenden, blinden, slechtzienden en gebruikers van een rollator, scootmobiel of rolstoel zijn er specifieke voorzieningen die in het volgende aangeduid worden. Ruiters, fietsers, huifkarren en auto's mogen er ook (soms van een gedeelte) gebruik van maken

5 Voorzieningen voor kinderen

5.1 Speelbos

Bij het begin van het familiepad bevindt zich een ruimte met reliëf en natuurlijke materialen, aangeduid als "speelbos". Hier kunnen kinderen avontuurlijk spelen in en rond een "dassenburcht" bij een springsloot en klimmen en klauteren in de speeltoestellen.

links het speelbos

avontuurlijk klimmen langs het speelbos

5.2 Kabouterpad

Voorzien van een puntmuts en knapzak kunnen de allerkleinste kinderen het "kabouterpad" volgen, waarbij zij opdrachtjes uitvoeren en figuren uit de kabouterwereld tegenkomen.

Voor de wat ouderen (7-12 jaar) is er een Paddenpad. Tijdens de schoolvakanties worden er extra activiteiten voor kinderen georganiseerd.

6 Speciale voorzieningen

6.1 Aangepast toilet

Bij het Boshuis bevindt zich een openbaar, aangepast toilet.
Wij hebben dit niet bezocht.

6.2 Rustpunten

Langs het pad zijn diverse typen banken en picknicktafels geplaatst.

een geschenk

een creatieve bank

6.3 Avontuur

Bij een vennetje bevindt zich een drijvende, wankelende, dus “avontuurlijke” drijfsteiger die bij een bepaalde belasting op een bepaalde plaats juist onder water komt, waardoor men “natte voeten” of “natte wielen” krijgt.

6.4 Voorzieningen voor de tastzin

Bij een vennetje, (de Grenspoel) waarlangs men, gescheiden door een glaswand, tot de bodem kan komen, beleeft men enig waterleven (zien of voelen).

6.5 Voorzieningen voor blinden en slechtzienden

Oriëntatietafel (reliëfkaart)
Aan het begin van het pad bevindt zich een oriëntatietafel, waar met braille de verschillende terreinelementen gevonden kunnen worden.

De volgende voorzieningen werden aangetroffen:

- **Richeltegels** langs het (eerste gedeelte van) het pad markeren de looprichting.
- **Klank- en Noppentegels** geven een afslag aan of geven de aanwezigheid van een voorziening (b.v. een bank) aan.
- **Informatie in braille** langs het pad staan op diverse plaatsen bordjes met ook tekst in braille. Deze tekst is dezelfde als de “normale” tekst.(1)
- **Informatie** bij de balie van het bezoekerscentrum is informatie beschikbaar in braille(folder te leen) en op cd. Deze informatie is ook in MP3 te [downloaden](#) (6.8 MB).

braille en “normale” info

6.6 Geluidseffecten(mede voor dove mensen)

Op een plek in het bos is een luidspreker aangebracht die wordt geactiveerd nadat men een bepaalde plaats passeert. Men hoort opeens “natuurlijke” geluiden als vogelzang, onweer enz.

Er is bij de balie van het bezoekerscentrum een brochure voor doven te leen. Deze brochure bevat tekst met (20) foto's voor infopaneeltjes langs het familiepad, speciaal aangepast voor dove mensen.